

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΛΟΥΪ ΓΚΟΥΤ

ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ Ο ΠΛΟΣ

Ο ύπολοχαγός Έρρικός Πλός, όταν έφθασε τὸ ὄριο τῆς ἡλικίας, ἐπῆρε τὴ σύνταξί του. Ζήτησε τότε μιὰ δημοσία θέσι καὶ κατώρθωσε νὰ προσληφθῆ ὡς ἐπιστάτης στὰ νομαρχιακὰ Ἀρχεῖα. Ὁ ἀρχαιοφύλαξ, ἄνθρωπος ἡλικιωμένος, τὸν δέχτηκε μὲ καλωσύνη. Τὸν ἐγκατέστησε στὴν εἴσοδο, τοῦ ἔδωσε ν' ἀντιγράφη καταλόγους καὶ τοῦ ἀνέθεσε νὰ δέχεται τοὺς ἐπισκέπτες.

Μόλις παρουσιαζόταν κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς, ὁ ύπολοχαγός Πλός τὸν ρωτοῦσε μ' εὐγένεια τί ἤθελε, τοῦ ἔδινε νὰ συμπληρώσῃ μιὰ αἴτηση καὶ πῆγαινε νὰ βρῆ τὰ ντοκουμέντα πού τοῦ ζητοῦσε. Ἀφοῦ ἐξυπηρετοῦσε τὸν ἐπισκέπτη καὶ τοῦ ἔδειχνε μιὰ θέσι νὰ καθῆσθαι καὶ νὰ μελετήσῃ μὲ τὴν ἀνεσί του, ὁ Πλός συνέχιζε τὴν ἀντιγραφή τῶν καταλόγων. Ὑποδειγματικὸς ὑπάλληλος καθὼς ἦταν, φρόντιζε νὰ μὴ χάνῃ οὔτε στιγμή. Ἐπίσης συμμορφωνόταν πρῶτος μὲ τὴν ἀπαγόρευσι τοῦ καπνίσματος, πού ὑπεδείκνυαν δυὸ-τρεις πινακίδες κρεμασμένε, στ' αἰετοὺς τοίχους, ἂν καὶ αὐτὸ ἦταν γι' αὐτὸν μιὰ μεγάλη θυσία.

Ὅταν ὁ ἐπισκέπτης ἐφευγε ξανάβαζε τὰ ντοκουμέντα στὴ θέσι τους καὶ ξαναγύριζε στοὺς καταλόγους του, τοὺς ὁποίους δὲν ἄφηνε παρὰ μόνο τὴν ἀκριβῆ ὥρα τοῦ σχολάσματος, ποτὲ μιὰ στιγμή ἐνωρίτερα.

Ἔτσι ὅλα πῆγαιναν καλὰ καὶ ἡ κ. Πλός, ἡ γυναῖκα τοῦ ύπολοχαγοῦ μας, ξανάρχιζε νὰ θρίσκη ἐνδιαφέρον στὴ ζωὴ. Ἡ δυστυχημένη εἶχε περάσει στιγμὲς ἀγωνίας, ὅταν ἄλλοτε σκεφτόταν τὴν ἀποστρατεία τοῦ συζύγου της. «Ποτὲ, ἔλεγε, ὁ Έρρικός μου δὲν θὰ συνηθίσῃ σ' αὐτὴν τὴν δουκίμασια. Ἐπειτα ἀπὸ ἕξι μῆνες θὰ πεθάνῃ»...

Μὰ νὰ πού τώρα, ὁ Έρρικός της πάχαινε.

Ἡ χαρὰ τῆς κ. Πλός γι' αὐτὸ ἦταν τόση, ὥστε ἔφτασε μέχρι τοῦ σημείου νὰ θυσιάσῃ μερικὲς ἀπὸ τὶς οικονομίες της, — οικονομίες δεκαετηρίδων ὀλοκλήρων — καὶ νὰ ἀγοράσῃ ἕνα φωνόγραφο γιὰ τὸ σπίτι.

Τὸ βράδυ, ἀφοῦ καλότρωγαν, ἔβαζαν δυὸ-τρεις δίσκους καὶ τοὺς ἄκουαν πίνοντας συγχρόνως τὸ χαμομήλι τους. Προτιμοῦσαν τὰ γνωστότερα τραγουδιὰ ἀπὸ τὶς ὕπερες «Ριγολέττος», «Φάουστ» καὶ «Κάρμεν». Πλάγιαζαν κατόπιν εὐτυχισμένοι κ' ὠνειρευόντουσαν πρὶν ἀκόμα ἀποκοιμηθοῦν τὶς βραδυὲς πού εἶχαν περάσει ἄλλοτε στὰ θέατρα, στὶς μεγάλες πολιτεῖες, ὅπου εἶχε ὑπηρετήσει ὁ Πλός. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ὁ Πλός, καθὼς ἔκανε τὴν τουαλέττα του μπροστὰ στὸν καθρέφτη, σιγυτραδοῦσε κάποιον σκοπὸν πού εἶχε ἀκούσει ἀπὸ βραδύς στὸν φωνόγραφο:

Θυμῆσον τὸ λαρελθόν,
ὅταν σὺν ἄγγελοι πετούσαμε...

Ναί, πραγματικά, ἦσαν εὐτυχισμένοι.

Τὶς Κυριακὲς, τὰ ἀπογεύματα, πῆγαιναν στὸν κινηματογράφο καὶ τὸ βράδυ, στὸ καφενεῖο, ὅπου ἔπαιζαν μιὰ παρτίδα τάβλι. Ὁ ύπολοχαγός Πλός εἶχε γίνεϊ τώρα κύριος Πλός κ' ἀπελάμβανε τῆς ἐκτιμῆσεως ὀλων τῶν συμπολιτῶν του.

Ἦταν καθαρὸς, ντυρόταν καλὰ καὶ εἶχε ἐπὶ πλέον στὸ πέτο του τὴν κόκκινη κορδέλλα τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς. Στὸ παρουσιαστικὸ του, στὸ πρόσωπό του ὡστόσο εἶχε κάτι, δὲν ξέρω κ' εἶγὼ τί ἀκριβῶς, κάτι ποὶ φόβιζε. Αὐτὸ ὠφείλετο ἴσως στὸ ὅτι διατηροῦσε γενειάδα ἢ ἴσως στὸ ὅτι εἶχε σκυθρωπὸ ὄψος χωρὶς νὰ τὸ ξέρῃ.

Μιὰ φορά, στὰ Ἀρχεῖα, κάποιος ἐπισκέπτης τὸν νόμισε γιὰ τὸν ἀρχαιοφύλακα τὸν ἴδιον. Ὁ Πλός κοκκίνισε, ἐρόβηξε, θέλησε νὰ ἐξηγηθῆ, μὰ ἀπὸ τὴν ταρῆχί του τὰ μπερδέψε. Ἀπὸ τὴν ἡ παρεξήγησι τὸν ἔκανε βέβαια περήφανο, μὰ εὐχόταν νὰ μὴ ἐπαναληφθῆ ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς τὸν ἑαυτὸ του καὶ πρὸς τὸν κ. ἀρχαιοφύλακα.

κα, ὁ ὁποῖος ἴσως νὰ τὸ εὑρίσκε ἄτοπο αὐτὸ.

Δὲν εἶπε τίποτε στὴ γυναῖκα του, μὰ τὴν παρακάλεσε νὰ του ἀγοράσῃ λουστρινένιες περιχειρίδες. Αὐτὲς ἢ περιχειρίδες θὰ ἔδειχναν καθαρὰ στοὺς ἐπισκέπτες τῶν Ἀρχείων ποῖα ἦταν ἡ δουλειὰ του, ἐκεῖ, ὅπως ἄλλοτε ἔδειχναν τὰ γυαλιὰ του.

Φόρεσε λοιπὸν τὶς περιχειρίδες τοῦ τὴν ἄλλη μέρα κ' ἔλα ἐξηκολούθησαν νὰ πηγαίνουν καλὰ.

* * *

Ἐπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο, ὁ ἀρχαιοφύλαξ πέθανε καὶ ἔβαλαν στὴ θέσι του ἕναν ἄλλο, ἕνα νέου... Ὁ ύπολοχαγός Πλός κατάλαβε ἀμέσως ὅτι ὅλη ἡ ἡσυχία του θὰ πῆγαινε περίπατο. Ὁ καινούργιος ἀρχαιοφύλαξ ἤθελε νὰ τ' ἀνακαινίσῃ ὅλα. Φώναζε τὸν ὑφιστάμενό του μὲ τὸ ὄνομά του ξερό: «Πλός!» καὶ σὲ λίγο τὸν ἔστελνε νὰ κἀνῃ καὶ θελήματα στὴν πόλι.

Ὁ Πλός ἔκρυψε τὴν στενοχώρια του μὰ σιγά-σιγά ἔπαψε πειὰ νὰ τοῦ ἀρέσῃ ὁ φωνόγραφος, ὁ κινηματογράφος τῆς Κυριακῆς καὶ τὸ τάβλι. Ἐπὶ πλέον, ὁ καινούργιος προϊστάμενος τὸν ἀπήλλαξε ἀπὸ τὴν ἀντιγραφή τῶν καταλόγων γιὰ νὰ τοῦ ἀναθέσῃ μιὰ χειρωνακτικὴ ἐργασία: νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη μιὰς σοφίτας στὴν ἄλλη διάφορες κάσσεσ φορτωμένεσ χαρτιά. Ἦταν τόσο τὸ βάρος τους, ὥστε ὁ φτωχὸς ὁ Πλός σὲ λίγες μέρες νόμισε πὼς ἔπαθε κήλη καὶ συμβουλευτήκε ἕναν γιατρό. Μὰ δὲν εἶχε τίποτε, ἦταν πολὺ καλὰ, καὶ ὅπως τοῦ εἶπε ὁ γιατρός, θὰ ζοῦσε εἴκοσι χρόνια ἀκόμα. Αὐτὸ τοῦ ἔδωσε θάρρος κ' ἀποφάσισε νὰ μὴν ἀπελπισθῆ. Ὁ ἀρχαιοφύλαξ ἦταν νέος, φιλόδοξος, θὰ ζητοῦσε χωρὶς ἄλλο μετάθεσι σὲ καλύτερη θέσι καὶ ἡ καλὲς μέρες θ' ἀρχίζαν πάλι...

Σὲ λίγες μέρες — σὺν μιὰ προαναγγελία τῶν καλῶν αὐτῶν ἡμερῶν — ὁ ἀρχαιοφύλαξ τοῦ ἀνέθεσε πάλι τὴν ἀντιγραφή τῶν καταλόγων. Καὶ πάλι ὁ Πλός ἐγκαταστάθηκε στὴν εἴσοδο τῶν Ἀρχείων, ὅπου δεχόταν τοὺς ἐπισκέπτες κ' ἔσπευδε νὰ τοὺς ἐξυπηρετήσῃ. Ξανάρχισε πάλι νὰ τραγουδᾷ τὸ πρωὶ. Μὰ αὐτὴ ἡ εὐτυχία του ὑπῆρξε ἐφήμερη. Γιατί, γιὰ δευτέρη φορά, κάποιος τὸν νόμισε πάλι γιὰ τὸν ἀρχαιοφύλακα. Ὁ Πλός ἀρχισε νὰ τρέμῃ μήπως τριτῶσῃ τὸ κακὸ, μπροστὰ στὸν ἴδιο τὸν ἀρχαιοφύλακα αὐτὴ τὴ φορά. Ἡ λουστρινένιες περιχειρίδες δὲν ἔφταναν, φαίνεται, γιὰ νὰ δείξουν τί δουλειὰ ἔκανε στὰ Ἀρχεῖα. Ἐπρεπε νὰ φορέσῃ μπλούζα. Μὰ...

Μὰ αὐτὸ τὸ «μὰ» ἦταν ὅλη ἡ ὑπόθεσις. Ὁ ύπολοχαγός Πλός δὲν ἤθελε μὲ κανέναν τρόπο μπλούζα. Ἡ ἰδέα ὅτι θὰ φοροῦσε μπλούζα ὄχι μόνο τὸν θύμωνε, ἀλλὰ τὸν ἔκανε ἐξω φρενῶν. Θὰ προτιμοῦσε ὅ,τι δὴποτε ἄλλο παρὰ νὰ φορέσῃ μπλούζα. Πῶς θὰ φαινόταν κάτω ἀπ' τὴ μπλούζα ἡ κόκκινη ταινία τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς; Ὅχι! Ἡ σκέψις μόνο τῆς μπλούζας τὸν ἔκανε τρελλό.

Ἐγινε πολὺ σκυθρωπὸς κ' ἡ γυναῖκα του ἀνησῆχησε.

Μιὰ νύχτα πού δὲν κοιμόντουσαν οὔτε ὁ ἕνας, οὔτε ἡ ἄλλη, τὸν ρώτησε:

— Έρρῖκε, πὲς μου τί σὲ βασανίζει;

— Τίποτε, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος, θγάζοντας ἕνα βαθὺ στεναγμό.

— Ἐχεις ἀλλάξει ἐδῶ καὶ λίγον καιρὸ, ἐπέμεινε ἡ γυναῖκα του. Δὲν φαίνεσαι ὁ ἴδιος. Δὲν τὰ πᾶς καλὰ μὲ τὸν καινούργιο ἀρχαιοφύλακα;

— Ἀπεναντίας, τὰ πᾶω πολὺ καλὰ... Κοιμῆσου...

— Ὅχι, εἶπε ἡ κυρία Πλός, κάτι μοῦ κρύβεις ἐσύ...

— Πᾶς στὸ Διάβολο, στὸ τέλος!...

Ἦταν ἡ πρώτη φορά, σὲ ὅλη τὴ συζυγικὴ τους ζωὴ, πού ὁ ύπολοχαγός Πλός μιλοῦσε τόσο βάνουσα στὴ γυναῖκα του. Ἡ κ. Πλός τρόμαξε γι' αὐτὸ περισσότερο παρὰ δυσαρεστήθηκε... Κι' ἀποφάσισε ν' ἀνοίξῃ τὰ μάτια της...

Εἶδε σὲ λίγο ὅτι ὁ συζυγὸς της ἀδυνατίζε

(Συνέχεια στὴ σελ. 44)

Ὁ ύπολοχαγός Πλός

ΤΙ ΕΙΝΕ Η ΩΜΟΡΦΙΑ ;

(Συνέχεια εκ τής σελίδος 31)

μπορεί να επιθυμήσει μία γυναίκα.

Τό ίδιο συνέβη και με τη Λουκρητία Βυργία. "Όταν ήταν πολύ νέα, δέν ενέπνεε μεγάλα πάθη. "Επειτα όμως, όσο περνούσαν τὰ χρόνια, οί άνδρες τήν έρωτευόντουσαν με μία τρέλλα που άφηφούσε κι' αυτόν άκόμα τόν θάνατο.

Επίσης, βλέπουμε ότι και οί ώριμοι άνδρες, όπως συμβαίνει με τίς ώριμες γυναίκες άγαπούν με πάθος μικρά κορίτσια.

Ο "Ιψεν ήταν τρελλά έρωτευμένος με ένα κοριτσάκι δεκατριών χρόνων, με τό όποιο είχε μία τακτική άλληλογραφία.

Τό ρεκόρ δέ άνήκε στην πασιγνωστη Βεατρίκη που τήν έρωτεύθηκε ο Δάντης σέ ηλικία έννέα χρόνων.

Αντιθέτως, ή "Ιωσηφίνα ντε Μπωαρναί, ήταν άρκετά ώριμη, όταν τήν έρωτεύθηκε ο Ναπολέων και, μά τήν άλήθεια, δέν ήταν διόλου ώμορφη, άφου άλλωστε όλος ο κόσμος στην αύλή τήν έλεγε «νόστιμη άσκημη»!...

Κι' ώστόσο, μόνον αύτήν άγάπησε παράφορα ο Ναπολέων, μόνο σ' αύτήν έγραφε φλογερά έρωτικά γράμματα, μόνο αύτήν συλλογιζόταν στίς έκστρατείες του και στίς μάχες...

Η περηφημότερη όμως γόησσα είνε άναμφισβητήτως ή Μεγάλη Αικατερίνη τής Ρωσίας, που διατηρούσε τήν επικίνδυνη γοητεία της κι' όταν άκόμα είχε περάσει τή δεύτερη νεότητα. Χωρίς δέ να είμαστε ύποχρεωμένοι να πηγαίνουμε μακριά, μπορούμε ν' αναφέρουμε και τή διάσημο Γαλλίδα συγγραφέα Ζύπ, μία γηραιά άριστοκράτισσα, που έλάμβανε φλογερά γράμματα από ένα σωρό εφήβους και νέους.

—Δέν ύπάρχει λοιπόν ηλικία για τίς ώμορφες και για αυτό άκριβώς, όπως αναφέρει ο "Αγγλος έξερευνητής Ε. Πήρσον, που μόλις γύρισε από τόν Πόλο, ή μίς Χίρτελαντ, μία «ώραία» Λαπωνίς, που έκλεισε έδω και λίγες ήμέρες τὰ έκατό χρόνια της, καθεται κάθε ήμέρα που έχει ήλιο, μπροστά στην καλύβη της, περιμένοντας τόν άνδρα που θά τήν άγαπήσει και θά τήν παντρευτή.

—Αύτήν τήν έλπίδα, λέει ή μίς Χίρτελαντ, έμεις ή γυναίκες τήν έγκαταλείπουμε μονάχα, όταν μάς κλείσει ο θάνατος τὰ μάτια...

Κι' άλήθεια ή παράξενη αύτή Λαπωνίς δέν έχει άδικο.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΤΡΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

(Συνέχεια εκ τής σελίδος 12)

άρκετά δυνατό, σηκώθηκε και χωρίς καν να πάη για να πη ένα «χαίρε» στον τάφο τής Λιλής που τὰ λουλούδια του ησαν άκόμα φρέσκα, πήρε τό πρώτο τραίνο για τήν έπαρχία στην όποία θρισκόταν τό άσυλο, όπου μεγάλωνε ή άνάπηρη κόρη της...

Η Ζαμπώ ζή τώρα εκεί κάτω, στην έπαρχία, σ' ένα παληό άρχοντικό, μαζί με τό παιδί της που τό ξαναπήρε απ' τίς καλές άδελφές, ή όποιες τό μεγάλωσαν, και μαζί με τήν πιστή της ύπηρετρια ή όποία τήν άκολούθησε εκεί.

Η μικρούλα καχεκτική, δέν είνε καθόλου πιό κουτή από τ' άλλα παιδάκια τής ηλικίας της. Είνε τρυφερή και στοργική με μία τρυφερότητα γεμάτη πάθος κι' όρμη για τή μητέρα της που άργά κι' άνέλπιστα, ήρθε να ζεστάνη τό κρύο τής καρδιάς της.

Η Ζαμπώ με μία συγκινητική έπιμονή στίς παληές ιδιοτροπίες της, ντύνει σαν τόν έαυτό της αυτό τό φτωχό παραμορφωμένο κερμάκι που ή κομψότης τό κάνει άκόμα πιό κωμικό... Ψυγίτινιν μαζί περίπατο στους σιωπηλούς δρόμους τής μικρής έπαρχιακής πόλεως. Μαζύ πηγαίνουν στην έκκλησία, μαζί στην έξοχή, μαζί στα θέατρα, όταν κανέναν περαστικός θίασος παίζει τόν «Αρχισιδηρουργό» ή τή «Μινιόν».

Μέσα σέ μία στιγμή, ή Ζαμπώ έγκατέλειψε όλη της τήν περασμένη ζωή.

Πούλησε τό μέγαρό της στο Πασού, πούλησε τ' άλογά της, πούλησε τὰ έπιπλά της... και τὰ χρήματα που εισέπραξε φτάνουν και παραφτάνουν για να έξασφαλίσουν κάθε άνεσι σ' αύτήν κα' στην κόρη της στην τωρινή τους ζωή.

Ασφαλώς δέ ή Ζαμπώ θά ζούσε τώρα τρισευτυχισμένη αν μια συνεχής άγωνία δέν θασάνιζε τήν μητρική της στοργή: ή κόρη της είνε πολύ λεπτή, έχει δυνατούς πονοκεφάλους και συχνές λιποθυμίες.

Σ' αυτές τίς στιγμές, ή φτωχή μητέρα, τρελλή από άνησυχία, έπιδέρει πάλι τίς άγωνίες που γνώρισε κατά τήν άρρώστεια τής Λιλής...

Κι' έχει γίνει ο τρόμος της κ' ή μονομανία της, ή σκέψις μήπως δει καμμιά μέρα να σβύνη ή μικρή κι' άθέβαιη φλόγα που θερμαίνει τήν καρδιά της.

... ..

«Ω! πόσο θλιβερό είνε τό μεγάλο έπαρχιακό σπίτι, στο όποιο έχει καταφύγει ή Ζαμπώ, ή παληά τρελλή γυναίκα του έρωτος... Μαζύ μ' αύτή και τήν κόρη της, κατοικούν εκεί μέσα ή Τρέλλα κι' ο θάνατος.

Η πρώτη παραμονεύει τή μητέρα κι' ο δεύτερος τήν κόρη.

ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ Ο ΠΛΟΣ

(Συνέχεια εκ τής σελίδος 13)

άπό μέρα σέ μέρα, ότι τό χρώμα του γινότανε κίτρινο, ότι δέν είχε πειά όρεξι, ότι ένα τίποτε τόν έξερέθιζε... Μία Κυριακή άρνήθηκε να πάη στον κινηματογράφο και πέρασε όλο τό άπόγευμα, άκουμπισμένος στο παράθυρο, χωρίς να λήη λέξι.

Τήν έπομένη για πρώτη φορά πήγε στο γραφείο του άργά. Έφθασε μάλιστα σέ τέτοιο σημείο ύπηρεσιακής άταξίας τήν ήμέρα εκείνη, ώστε να καπνίση, κρυμμένος στη σοφίτα. Αφου κάπνισε ένα σιγαρέττο, κάπνισε και δεύτερο, συλλογιζόμενος πάντα τό ίδιο πράγμα: "Όχι, όχι, χίλιες φορές όχι! Δέν θα φορούσε μπλούζα!... Προτιμούσε να ζητιανέψη τό ψωμί του παρά να... έξευτελιστή σ' αυτό τό σημείο...

Και ο Πλός άπελπίστηκε έντελώς...

Έγινε πιό σκυθρωπός άκόμα. Η καθυστερήσεις του στο γραφείο έγιναν πιό συχνές και πιό μεγάλες και χωρίς να γίνη τόσο τολμηρός, ώστε να καπνίση στα φανερά, δέν στενοχωριόταν καθόλου ν' ανεβαινή στη σοφίτα κάθε φορά που του έρχόταν ή όρεξι να στρίψη ένα τσιγαράκι.

Ο άρχαιοφύλαξ πρόσεξε ότι ο ύπάλληλός του είχε άρχισει να παραμελή τὰ καθήκοντά του, μά δέν ειπε τίποτε γιατί κι' ο δικός του ζήλος είχε χαλαρώσει. Είχε άλλωστε παντρευτή τίς ήμέρες εκείνες και περνούσε τόν μήνα του μέλιτος. Επί πλέον ο ύπολοχαγός Πλός του είχε γίνει τώρα συμπαθητικός. Ήταν μάλιστα περήφανος που είχε ένα καλό ύπάλληλο με τόσο κυλό παρυσιαστικό.

Όσο για τήν κ. Πλός αύτή του κάκου είχε άνοιξει τὰ μάτια της. Δέν μπόρεσε να δη παρά ένα μόνο πράγμα: "Ότι ο άνδρας της είχε πάρει άσχημο δρόμο.

Και πράγματι, ο ύπολοχαγός Πλός είχε άρχισει να πίνη. Δέν μεθούσε θέβαια μά, αυτός που δέν έπινε ως τότε παρά μόνο γάλα, εύχαριστιόταν τώρα στο άψέντι.

Ένα άπόγευμα, καθώς ο ύπολοχαγός Πλός μετακινούσε μερικές κάσσεσ στα άρχεία, λέρωσε τό σακκάκι του. Και όχι μόνο τό λέρωσε, αλλά και τό ξέσκισε.

Αφήνοντας τήν κάσσα που κρατούσε καταγής, κύτταξε τήν καταστροφή, μανιασμένος έναντιόν του έαυτού και έναντιόν όλων, όταν έξαφνα ο άρχαιοφύλαξ μπήκε μέσα, ειδη τό πάθημά του και φώναξε:

—Γιατί διάβολε δέν φοράς μια μπλούζα;

Ο Πλός έγινε κατακόκκινος, κίτρινος και κατόπιν βιολέ. Επί μερικές στιγμές πνιγόταν. Τέλος, ξαναβρίσκοντας τή φωνή του, φώναξε:

—Είμαι ύπάλληλος, κύριε... Μάλιστα!... Μά δέν θα γίνω ποτέ χαμάλης!

Και βγήκε έξω, αφήνοντας τόν άρχαιοφύλακα, άφωνο από τήν κατάπληξι του.

Κανείς δέν έμαθε ποτέ πώς ο ύπολοχαγός Πλός ξαναγύρισε εκείνο τό θράδυ στο σπίτι του. Έπεσε άμέσως στο κρεβάτι και τήν ίδια νύχτα πέθανε. «Δέν έγινε ποτέ γνωστό από τί, έλεγε άργότερα ή γυναίκα του. Δέν είχε τίποτε, έκτός από τό ότι ή δουλειά του γραφείου δέν ταίριαζε στην αξιοπρέπειά του. Μά δέν ήθελε να καθεται με σταυρωμένα χέρια, αν και θα μπορούσαμε με τή σύνταξι του και με τίς οικονομίες μας, να τὰ θγάλουμε πολύ καλά πέρα... Ήταν, βλέπετε, φιλότιμος άνθρωπος!»

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

(Συνέχεια εκ τής σελίδος 41)

άρχισε να γράφη μυθιστορήματα, τὰ όποία έξέταζαν διάφορα ζητήματα σχετικά με τή θρησκεία, τήν κοινωνία και τήν οικογένεια και τὰ όποία οί δικοί του θεωρούσαν ως επαναστατικά. Πολλοί μάλιστα από τούς συγγενείς του — φανατικοί θρησκομανείς — μάλλωσαν από τότε για πάντα μαζί του, γιατί τὰ μυθιστορήματα ησαν γι' αυτούς έργα του διαβόλου!

Τελευταία έπιζώσα από τούς άδυσώπητους αυτούς συγγενείς του Μπουρζέ, ήταν μία έπαρχιώτισσα πλουσία εξαδέλφη του, τής όποίας ήταν ο μοναδικός κληρονόμος. Μά όταν εκείνη πέθανε στα 1905, όχι μόνο δέν άφησε πεντάρα στον μυθιστοριογράφο, αλλά είχε γράψει στην διαθήκη της κι' ένα σωρό άυστηρές μομφές για τόν «σατανικό Πώλ», όπως τόν έλεγε.

Ο ΜΕΡΛΟΥΣ

(Συνέχεια εκ τής σελίδος 24)

Κυττάζει τόν μικρό Περρέ και τούς δυό Άνναμίτες... Έπειτα γυρίζει άπότομα από τήν άλλη μεριά κι' από τήν άλλη τρύπα, κυττάζει τόν Βιλλεποντόν, τόν Γκάρσια και τόν Μακόμπο...

Δέν λέει ούτε λέξι. Μά γελάει σιωπηλά, γελάει με όλους τούς τεράστιους ώμους του, γελάει μέσα στα γένηα του, γελάει τόσο, ώστε στο τέλος του συμβαίνει κάτι παράδοξο: ένα δάκρυ, μεγάλο κι' ώραίο, καθαρό και λαμπρό, ένα δάκρυ σ' άλήθεια ύπέροχο, κυλάει από τό μοναδικό μάτι και πέφτει στη γκριζα γενειάδα του...